Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenheten
Jesper Westberg

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2026-11-11

HSN 2026-0735

Godkänd av Anders Ahlsson, 2026-11-11

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Jonas Lindberg (V) angående överflyttning av vissa ÖNH-operationer

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Jonas Lindberg (V) att hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att under pågående revidering av vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård (ÖNH) avgränsa vårdvalet så att svalgkirurgi på barn (0–6 år) och tungbandsplastik under narkos överförs till regiondriven vård och att ersättningarna inom vårdvalet får en betydande höjning. I skrivelsen föreslås även att hälso- och sjukvårdsdirektören ges i uppdrag att återkomma med nivå och förslag på ersättningshöjningar samt lämpliga justeringar av förfrågningsunderlaget för ÖNH-vården i övrigt.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Jonas Lindberg (V) angående överflyttning av vissa ÖNH-operationer

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen från Jonas Lindberg (V) angående överflyttning av vissa ÖNH-operationer anses besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 29 september behandlade nämnden två ärenden som innehåller de förändringar som Vänsterpartiet yrkar på i denna skrivelse. Ärendena hette ”Revidering av förfrågningsunderlag vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård (HSN 2024-0697)” och ”Överföring av viss kirurgi från vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård till Karolinska Universitetssjukhusets vårduppdrag (HSN 2025-0801)”.

I ärendet ”Revidering av förfrågningsunderlag vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård” föreslog förvaltningen en revidering av vårdvalet där förändringarna bestod i uppdaterade avtalsmallar som bland annat innebär tydligare beskrivning av vad som krävs vid ansökan, nya produkter och ersättningsnivåer, förslag till uppräkning av vårdvalets budget med cirka 10 procent samt ny uppdragsstruktur och skärpta kompetenskrav.

I ärendet ”Överföring av viss kirurgi från vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård till Karolinska Universitetssjukhusets vårduppdrag” föreslog förvaltningen att vissa kirurgiska ingrepp i narkos på barn 0–6 år överförs från vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård till Karolinska Universitetssjukhuset. Förslaget syftar dels till att stärka patientsäkerheten, dels till att säkerställa medicinskt motiverad vård samt stärkt kompetensförsörjning och krisberedskap.

Förslaget bygger på att specialsakkunnig läkare (SPESAK) har signalerat patientsäkerhetsrisker i vårdvalet. Det råder en bristande följsamhet till riktlinjer för svalgkirurgi, otokirurgi och tungbandsplastik. Barn 0–6 år är en särskilt skör patientgrupp där postoperativa blödningar snabbt kan bli allvarliga. Det finns fall där Karolinska Universitetssjukhuset har mottagit barn som genomgått kirurgi inom vårdvalet och därefter kommit till sjukhuset med allvarliga blödningskomplikationer, något fall livshotande tillstånd. Vid en genomgång av journalerna har det visat sig att ungefär hälften av operationerna inte följt nationella riktlinjer (avseende vårdnivå och/eller operationsteknik) samt att operationer skett på fel indikation. Barn i denna ålder har dessutom begränsade möjligheter att förstå och medverka i beslut om vård.

Förslaget utgår även från Karolinska Universitetssjukhusets behov av ett ökat patientflöde av barn i behov av ÖNH-kirurgi och anestesi. En ökad barnvolym förbättrar förutsättningarna för utbildning och kompetensförsörjning inom ÖNH-kirurgi och barnanestesi. Det stärker även sjukhusets långsiktiga förmåga att upprätthålla en behovsstyrd högspecialiserad barnsjukvård, en förmåga som är särskilt viktig vid kriser med ett ökat behov av perioperativa resurser.

På hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 29 september 2026 beslutade nämnden följande på båda ärendena:

1. Överföring av viss kirurgi i narkos på barn 0–3 år från vårdval specialiserad öron-, näs- och halssjukvård till Karolinska Universitetssjukhuset i enlighet med tjänsteutlåtandet, godkänns.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att föra dialog med berörda vårdgivare på sjukhusen och inom vårdvalet samt patientorganisationer om övriga förändringar som föreslås i revideringen av vårdvalet och återkomma till nämnden skyndsamt.

Överväganden
Förvaltningen arbetar för närvarande utifrån nämndens beslutade inriktning och kommer att återkomma till nämnden.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Eva Bring
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten